

A TENGERPART

NAPILAP.

IV. évfolyam.

FIUME, szerda, 1907. november 27.

267. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
RIVA SZAPÁRY, ADRIA-PALOTA.
MAGYARON 876. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETMÉNYEK
a kiadóhivatal mérsékelt áron szerkeszt.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos példán szor 40 fillér.

A visszavándorlók.

Magyarországon felfedezte a hivatalos világ, hogy nemcsak kivándorlás, hanem visszavándorlás is van. Felfedezte azt is, hogy a magyar nemcsak itthon boldogtalan, hanem még Amerikában sem boldog. Ha már így van a dolog, akkor inkább csak maradjon itthon, ahol szükség is van a munkás karokra. E végből a kormány úgy gondolkodik, hogy a visszavándorlókat fogadtassa, hogy legalább a hazaszeretet nevében üdvözölje a nemzet visszavándorolt fiait. Ez nagyon nemes gondolat: ahhoz szó sem fér. A főpróba meg is történt, most, amikor a Cunard-társaság éjnek idején Triesztből visszacsempészte azt az ötszázhusz magyart Fiuméba, hogy a hivatalos körök Argus-szemei elől elrejtse azt az anti-emigrációs tünetet. Persze, nem sikerült, de mindamellett meg volt az a sikere, hogy a visszavándorló magyarok agyon fázva, hoitá törődve és káromkodva telepedtek le a fiumei vasuti állomás pályaudvarára.

És az üzletnek ez is egyik fogása. A magyar ember ne magyar földre lépjen a hatalmas Cunard-hajóról, nehogy annak varázsa (már amint lehet szó Fiumében a magyar föld varázsaról!) szállja meg a visszatérő lelkét, hanem az osztrák földön széledjen el, nehogy meg lehessen állapítani, mennyien jönnek vissza Amerikából és mennyien átkozzák ezt az új világot, amely csak fokozza elkeseredésüket s a haza hozott pár dollár, amelyet testi és lelki erejük felével fizettek meg a véres verejtéküket hozza eszükbe. Amelyért szóval, embertelen árat kellett adniok.

Amikor tehát ebben az istentelen hangulatban kénytelenek a vonatról a magyar földre lépni: áll előbbük a földművelésügyi és az önkormány nevében egy osztálytanácsos és hazafias lelki vigaszt nyújt nekik, amit előbb (a kiváncsiságtól) türelmesen hallgatnak, aztán meg egy-egy keserű megjegyzést tesznek a jóindulatu beszédre, amely az egykori követválasztásokat juttatja eszükbe. De a kormány kiküldöttje nem marad meg csupán a hazafiúi kötelességek teljesítésénél. Van kezében néhány ajánlat munkára. — Álljon elő kelmetek közül az, aki ilyen meg ilyen munkát akar! A visszavándorlók elnémulnak és nem jelentkezik senki.

És ezen nem is lehet elcsudálkozni. Mindenki, aki haza jött, előbb haza akar a szülőföldjére iparkodni, hogy a rég odahagyott családját rokonát, ismerősét felkeresse, s azok körébe töltsön vagy egy nyugalmas hetet. Így bizony a kormány megbizottja kosarat kapott mind az ötszázhusz embertől. Amikor aztán

hiabavalónak bizonyult az isteni beszéd is, meg az emberséges ajánlat is, szóba jött a szállás kérdése. Ha már annyi jóindulat szállotta meg a kormányt, hát nyujson most ebben a dermesztő hideg éjszakában nyugalmas szállást, amelyben a visszavándorolt magyaroknak legalább édes álma legyen azon az első éjszakán, amelyet a hazában tölt a hosszú száműzetés után!

A hatalmas kivándorlási szálloda azonban bezárt kapukkal kacag a magyar bürokratizmus buzgalmára, amely riolvasással akar csupán a haza bajain segíteni. A roppant nagy palota nem ad még hajlékot sem a kivándorló, sem pedig a visszavándorló magyaroknak. Misét, hazafias tőszót, buzdítást, meg mindenféle nesze semmi fog meg jót messzi, az ország szivéből is küld nekik csóttól, azaz egy egész sereg állami girbe-görbe rangu ur révén. De már például nem akarja dülöngéltetni a szállás kérdését. A Gorki éjjeli szállása vár Fiumében a visszatérő magyar emberre!

— Fiume és Dalmácia. Dalmácia közgazdasági viszonyainak istapolására alkult társaság legutóbb tartott választmányi ülésén bejelentették, hogy a magyar-horvát hajózási társaság Arbe, Zeng és Fiume között naponként új hajójáratot rendez, amely a dalmát partvidék forgalmát nagyban fogja emelni. Ezen a vidéken nagyszabású építkezéseket, különösen szállodák építését tervezik, mert ezt a vidéket évről-évre nagyobb számban keresik fel az üdülők. A választmány bizottságot küldött ki, amely ezeket a tervezetéseket megvalósítani lesz hivatva.

Vizit Fiume felé.

Irta: Gondos Béla min. tanácsos.

I.

A magyarországi folyók hajózhatóvá tétele céljából végrehajtható szabályozási munkálatokra az országos vízügyi igazgatóság által készített nagyszabású tervezetet november hó 4-én tárgyalta a vízügyi nagy tanács Darányi Ignác földművelésügyi miniszter elnöke alatt, az ország leghívatottabb szakértőinek élénk részvétele és kiváló érdeklődése mellett.

Az előterjesztett javaslat szerint a legközelebbi 12 éven belül nemcsak máris hajózható folyóink hajózhatóságának teljes biztosítása van kilátásba véve, de ezen felül a Duna és Tisza mellékfolyóinak oly nagy kiterjedésű hajózhatóvá tétele, hogy ez által vizitaink hossza mintegy 1200 km-rel szaporodna s meghaladná a 4200 km-t. Az összköltség, beleértve a nem hajózási célból szükséges mederrendezéseket és biztosításokat is, 190 millió koronára van előirányozva, melyből mintegy 65—70 millió korona esnék eddig nem hajózható folyóinknak mintegy 1200 km. hosszban leendő hajózhatóvá tételére.

A vízügyi nagy tanács beható tárgyalás során nemcsak hozzájárult az előterjesztett javaslatokhoz, de egyszersmind a legteljesebb elismeréssel adózott az ország közgazdasági fejlődésére előreláthatólag messzeható befolyásu tervezetek szerzőinek s különösen dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek, aki — az ülésen tett kijelentése szerint — a tervezett munkálatok végrehajtásának pénzügyi részét is már eleve rendezte és biztosította.

Ez alkalommal különösen hangsúlyozza a tanács, hogy első sorban a Duna s ama vizitak hajózhatósága biztosítsassék, melyek kivételünket hivatják szolgálni s e szempontból kívánatosnak és szükségesnek mondatott ki a Száva és Kulpa folyók hajózhatóvá tételével kapcsolatosan a vukovár—samáci Duna—Száva-csatorna egyidjű létesítése is, hogy ezzel egyetlen tengeri kikötőnk — Fiume — felé az olcsó vizit megteremtessék.

S ha kellő figyelemre méltaljuk azt a nagy világversenyt, mely a nemzetközi kereskedelem terén különösen az újabb időkben mind erőteljesebben kialakul, nem lesz nehéz belátnunk, hogy ez az előretörő verseny szinte kényszerítőleg utal bennünket is arra, hogy külkereskedelmünket lehetőleg függetlenítsük minden idegen befolyástól. Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha a tenger felé, saját kikötőnk — Fiume — felé olcsó utat nyitunk a tömegforgalomnak s külkereskedelmünk szempontját ide helyezük át, ahová saját területünkön, saját céljainknak megfelelő közlekedési politikával vagyunk képesek kiviteli és behozatali forgalmunkat irányítani s módot és eszközt nyújtani a forgalom lehető olcsó és gyors lebonyolítására.

Világszerte látjuk, tapasztaljuk azt a szinte határt nem ismerő törekvést és munkálkodást, mely a tengerrel való összeköttetés javítására, olcsóbbá tételére, a tengeri kikötők kellő kibővítésére, az önálló nemzeti összeköttetések be rendezésére irányul.

Mi ebben az irányban is a legelmaradottabb nemzetek közé tartozunk. Egyetlen tengeri kikötőnk az ország belsejével egyetlen egyvágányu vasut köti össze, melyen még a mai forgalom lebonyolítása is, a legnagyobb nehézségekkel jár, nem is szólva a nagy szállítási költségekről, melyek a forgalomnak kellő kifejlődését még annak dacára is szerfölött gátolják, hogy a kormány a fontosabb kiviteli cikkekre az ezen vasutvonal természeti viszonyainak megfelelő önköltségnél jóval alacsonyabb szállítási díjteleket engedélyez.

Könnyen belátható azonban, hogy Fiumével nagy forgalmat csupán vasuton soha sem fogunk létrehozhatni. Hiszen látjuk, hogy külföldön is leginkább azok a kikötők fejlődnek erőteljesen, melyeknek a hátvidékek vizitai összeköttetésük van. Nekünk is erre kell tehát elsősorban és minden erővel törekednünk, s ha már a Karzti magas hegyláncolata nem is teszi — legalább gazdaságilag — lehetővé, hogy egész Fiuméig vizitton juthassunk el, igyekeznünk kell az a lehetőséghez képest minél inkább megközelíteni. És ezt annál könnyebben megtehetjük, mert természetes vizitaink egy kis igazítással, nem sokba kerülő kiegészítéssel módot és alkalmat nyújtanak arra, hogy a magyar tengerhez saját területünkön a vizen egész közel juthassunk.

UJDONSÁGOK.

— **A kormányzó meggyógyult.** *Nakó Sándor* gróf fiemei kormányzó, aki budapesti utazása alkalmával meghűlt és gyöngéledett, már teljesen meggyógyult. A szerdai fogadások azonban még ezen a héten elmaradnak.

— **Előléptetés.** *Leard János* címzetes miniszteri titkárt, aki a fiemei tengerészeti hatóságához van beosztva, valóságos miniszteri titkárrá nevezték ki.

— **A jogügyi bizottság** tegnap délután 6 órakor *Gelletich Miklós* dr. elnöklésével ülést tartott, amelyen a polgármester is résztvett. Az ülésen a város ügyésze *Bellen dr.* jelentést tett arról, hogy a város a villamossági részvénytársasággal folytatott pört elvesztette. Az ülésen ezután kisebb ügyeket vitattak meg.

— **A drágaság ellenes bizottság** holnap délután 5 órakor a polgármester elnöklésével ülést tart.

— **Jótejkony adományok.** Az *Adria* hajóstársaság tisztviselői kara kartársra, *Gépez Mihály* édesanyjának elhunytá alkalmából gyűjtést indított, amelynek eredménye 100 korona volt. Ebből 50 koronát az izr. négyzetnek, 50 koronát pedig a kereskedelmi és magán-tisztviselők özvegyei és árvái alapjának juttattak.

— **Tituszjárvány Otocsácutt.** A szusáki tífuszjárvány után most Otocsácutt is kezdetét vette a veszedelmes epidémia. A hatósági jelentés szerint e hó 15-től a mai napig 25 tífusz megbetegedés fordult elő.

— **A városi delegáció ülése.** A városi állandó bizottság e hó 29-én ülést tart.

— **Hadiyacht kikötőnkben.** Vasárnap este 9 órakor érkezett kikötőnkbe haditengerészettünk „*Sen*” nevű hadiyachtja, amelynek *Polich S.* a parancsnoka.

— **Köszönetnyilvánítás.** A fiemei izr. négyzet köszönetét nyilvánítja az *Adria* hajóstársaság tisztviselőinek azért az ötven koronáért, amelyet *Gépez Mihály* kartársuk édes anyjának elhunytá alkalmából koszoru megváltás címén neki juttatott.

— **Betegségek statisztikája.** A város egészségügyi hivatalnál e hó 18-tól 24-ig a következő betegségeket jelentették be: Vörheny 1, bárányhimlő 3, tífusz 2, szamárhurut 1. Egyéb betegség 5. Halálozás ragadós betegség következtében nem történt. Ellenben beszállítottak a városi kórházba 3 tífuszos beteget, köztük Szusákról, egyet pedig Abbáziából.

— **A város kivilágítása.** A világitást ellenőrző városi bizottság december havára a következőképpen rendelkezik a város kivilágításáról: 1-től 15-ig 4 óra 45 perckor kezdenek világitani, 16-tól 31-ig 4 óra 30 perckor gyulnak ki a város lámpásai. Az oltást 1-től 15-ig reggel 7 órakor végzik.

— **Felolvasás a színes fotografálásról.** A természettudományi kör e hó 29-én este 7 órakor a városi polgari iskola nagytermében felolvasási estét tart. Az előadó *Meixner Arthur*, aki a színes fotografálást fogja ismertetni 15 eredeti Lumier lemezen készített saját diapositiv fólvételei kíséretében.

— **Szomorú hazatérés.** Az *Adria* hajóstársaság „*Adria*” gőzöse tegnap három szerencsétlen magyar embert hozott vissza Genuából, a magyar-osztrák konzulátus jóvoltából. A szegény embereknek nem kedvezett a szerencse s nem tudtak sehogy sem boldogulni az idegenben. A három hazatérő *Hustel Ede* 41 éves budapesti, *Rosenfeld Jenő* 22 éves szegedi és *Urbán Emil* 21 éves grabosiki illetőségű.

— **Panasz egy révbiztos ellen.** Az állami díjnokok országos szövetségének elnöksége levelet intézett lapunk szerkesztőségéhez, amelyben arra kér bennünket, hogy tegyük szövé *Kardos László* fiemei révbiztos eljárását a díjnokokkal szemben. A levél hangja és az elfogultsággal írott sorok eleve kizárják, hogy helyt adjunk annak. De kötelességünknek tartjuk annak tartalmát nyilvánosságra hozni. Az állami díjnokok országos szövetsége panaszt emel *Kardos* révbiztos ellen azért, hogy az alantas alkalmazottait férfiakat és nőket, akikkel a sors oly mostoha volt és csak díjnoki

állást juttatott nekik, a legválogatottabb grombaságokkal illeti, amelyek cseppet sem méltók egy intelligens emberhez, de még egy kikötői facchinohoz sem. De szégyenre válik az ilyen hang annak a hivatalnak is, ahol ilyen bánásmód honosodhatik meg az alantas alkalmazottakkal szemben.

— **Comunale színház.** A *Communale* színházban ma kerül színre *Rossini* „*Sevillai borbély*” című operája, amely az őszi operaszézon második vioperája. Most a tizenegyedik előadás után kontatálhatjuk, hogy a darab megválasztás erre a rendkívüli stagionera nem valami szerencsés volt. Először előadták *Mascagni* második alkotását, a „*L'Amico Fritz*”-et, amely a szerző saját hazájában is megbukott. A „*Sevillai borbély*” pedig nem ujdonság a fiemei közönség előtt. Már több itt járt társulat adta elő, sőt a gyermekopera „*Sevillai borbély*”-a is emlékezetes maradt a közönség előtt. Nem akarunk itt szigorú mértékkel bírálni. Csak annyit jegyzünk meg, hogy a tizenhat estét két sokkal újabb és jobb operával lehetett volna betölteni. Ezt egyébiránt az új színházi igazgatóságnak kellett volna legjobban tudnia, amely, úgy tudjuk, befolyást gyakorolhat a társulatok s a darabok megválogatásában.

— **Az osztrák kormány és a Lloyd.** Az osztrák kormány megkötötte az Osztrák Lloyd hajóstársasággal a dalmáciai hajójáratok ellátására vonatkozó szerződést. E hajójáratokkal az osztrák kormány a *fiume-dalmáciai* hajójáratoknak támaszt erős versenyt. Ugyanezen alkalmával meghosszabbította az osztrák kormány az Osztrák Lloyddal a *brazíliai hajójáratokra* vonatkozó szerződést is további egy évre. A közlekedésügy terén létrejött új intézkedések közé sorozható az is, hogy az Osztrák Lloyd és az osztrák államvasutak közösen utazási irodát állítsanak fel *Berlinben*. Ennek az irodának az lesz a feladata, hogy az osztrák vidékek és az osztrák tengerpartok felé irányítsák az utasokat.

— **Uj osztrák gőzös.** *Glasgowból* jelentik, hogy itt szombaton bocsátották vízre a „*Luna*” nevű új osztrák gőzöst, amely a triestri szabadhajózási társaság megrendelésére épült.

— **Novelli Észak-Amerikában.** Az olasz színésznek aranyföldje Dél-Amerika. A mi érthető, ha számba vesszük, hogy Dél-Amerika spanyol nyelvű államaiban sok milliónyi olasz ember él. Az angolszász Észak-Amerikában viszont eddig többnyire pórul jártak a kísérletező olasz színészek. Ha még oly híresek és kiválóak voltak is. Most azonban, úgy látszik, változtak az állapotok. *Novelli Ermet* legalább, aki ez idő szerint Észak-Amerika városait járja társulatával, óriási lelkesedést fogadta *Filadelfiában* és *Chicagóban*. A nagy olasz színész innen *Cincinnati*ba, majd *Washington*ba indul s végül sorra veszi *Canada* nagy városait.

— **Fenicse szinkör.** A „*Pathé Freres*” kinematográf ma este új, változatos műsort mutat be a *Fenicse* szinkörben.

— **Az Ungaro-Croata fieme—abbaziai járatai.** A Magyar-horvát hajóstársaság a napi járatokat a fieme—abbaziai forgalomban november 1-től leszállítja, még pedig oly módon, hogy *Fiuméből* reggel 7 órakor indul az első gőzös, az utolsó indulás pedig délután 6 órakor. *Abbáziából* reggel 8 órakor indul *Fiuméba* az első gőzös, az utolsó pedig 7 órakor. Az „*Istriano*” járatait továbbra is fenntartják. A gőzös *Fiuméből* 9:30 és 11:30 perckor, délután 2:30 és 4:30 perckor indul, *Abbáziából* pedig délelőtt 10:30 és délután 12:30, 3:30 és 5:30 órakor indul *Fiuméba*.

— **Hazai beszerzési források.** A honi ipar pártolásának eddig legnagyobb akadálya az volt, hogy sem a kereskedők sem a nagy közönség nem tudták, minő iparcikkeket készítenek már hazánkban és hol szerezhetők be azok.

Ezen a hiányon segít most a *Tulipán-szövetség*—Magyar védőegyesület (*Budapest*, VIII. József körút 8. sz., I. l.) midőn a kereskedelmi m. kir. minisztérium engedélyével 20.000 példányban kinyomatta a m. kir. ker. muzeum által összeállított „*hazai ipari beszerzési források*” című címtárát és azt 1 korona

kezelési és szállítási költség előzetes beküldése mellett bárkinek is megküldi.

A 228 oldalas ipari címtár 5000 oly ipari készítményt sorol fel, amelyek az országban már készülnek. A címtár beosztása igen gyakorlatias, mert a „*Mi készül az országban*” című fejezet betűsorrendben nevezi meg a honi cikkeket és egyúttal közli azokat a sorszámokat, amelyek alatt az illető cikkek az iparágak szerint csoportosított címtárban könnyűszerrel feltalálhatók.

Az 1 korona díj az egyesület központjához *Budapest VIII. ker., József körút 8. sz., I. l.* akár bélyegeken, akár postautalványon küldhető be a megrendelő nevének és pontos címének megjelölésével.

— **Az anyakönyvi hivatal áthelyezése.** Az állami anyakönyvi hivatal helyiségeit a *Via Andrássy* 8. szám alól, a kormányzószág épületéből e hó 11-én a *Via del Porto* 1. sz. alsó emeletére helyezte át.

— **Egy új cégről.** A napokban nyílt két fiatal tőrekvő magyar kereskedőnek a *Wellmann Testvéreknek* új nagyszabású vaskereskedése a *Via del Pozzo*-ban (a vol *Rauschel-féle* helyiségekben.) A magyarság tőrekvései szempontjából örömmel tölt el bennünket minden egyes magyar letelepedés *Fiumében*, kézszeresen jól esik azonban konstatálnunk, hogy ez esetben *Fiume* kereskedelmi világa is városunk magyar kereskedői is — akiknek száma sajnos még nagyon kicsi — értékes új erővel gyarapodtak. Egy óriási forgalmat lebonyolító, a vaskereskedelem minden cikkével felszerelt nagystűl vállalattal van dolgunk, melynek már megtekintése is érdekes és tanulságos. Nem kételkedünk abban, hogy *Fiume* magyarsága lelkesedéssel fogja felkarolni ezt az óriási raktáránál fogva is domináló céget, mely *Fiume* soknyelvű és szakmabeli üzletei között a legelső magyar vállalat.

— **Barca Jenő** kitűnő zenekara, amely minden este a *De la Ville* kávéházban hangversenyez, egy kitűnő taggal *Lakatos József* fel szaporodott, aki gondonkán kíséri a zenekart, de esténként szőlóban is húzza a szebbnél-szebb magyar nótákat. A jeles cigányzenekar megérdemli a magyar közönség részéről a támogatást.

x **Dr. Keszthelyi Péter** orvos, aki ez időig *Szusákon* folytatta orvosi működését, lakását november hó 1-től *Fiuméba*, *Corsia Deák* 30, (*Ossoninack-féle ház*) I. emelet helyezi át.

— **Mozgófényképek.** Az „*Edison*”-terem (*Fiumara* 2. sz.) legújabb műsora: A megbüvölt ön. — A fészekrablók. — A nővér. — *Pompeus* megtréfáltatása.

— **Verdi hangverseny** lesz vasárnap este a Magyar Vendéglőben, amelyen az ismert olasz zene- és énektársaság fog hangversenyezni.

TÁVIRAT. ☎ TELEFON.

A képviselőház ülése.

—
Drágább lesz a visszavándorlás.

—
Gyászos végű lakodalom.

—
Vasuti szerencsétlenség.

—
Öngyilkosság a kávéházban.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, nov. 26. A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnököl. *Andrássy Gyula* gróf belügyminisztert távolléte miatt *Hadik János* gróf államtitkár helyettesíti.

Héderváry Lehel, a mentelmi bizottság elnöke ismerteti a bizottság határozatát. Ezután áttérnek az adóügyek tárgyalására.

Nagy György kijelenti, hogy nem látja *Vajda* esetében a mentelmi jogot megsértettnek. *Hogy Vajda* elhagyta a Házat, azt csak *gyávaságának* lehet tulajdonítani.

Az elnök ezért rendreutasítja *Nagy Györgyöt*.

Ezután Maniu Gyula azt kívánja, hogy a Ház adjon elégtételt Vajdának.

Majd Lorkovics kezd horvátul beszélni, mire nagy vihar támad.

— Nincs joga itt horvátul beszélni.

Olay Lajos odakiáltja:

— Nem kérünk a horvát nyelvből.

Justh elnök kijelenti, hogy Lorkovicsnak törvényadta joga van ahhoz, hogy horvátul beszéljen.

A nagy lármában az elnök felfüggeszti az ülést.

A szünet után az elnök jelenti, hogy Lorkovics eláll a szótól.

Popp-Csicsó nem fogadja el a bizottság határozatát.

A Ház a határozatot magáévá teszi.

Ezután áttértek az autonóm vámtarifa folytatólagos tárgyalására s a 14—15—16. szakaszt elfogadják.

Drágább lesz a visszavándorlás.

HAMBURG, nov. 26. Tekintettel az Amerikából való visszavándorlás nagy arányaira, a Hamburg—Amerika hajóstársaság a fedélközi menetdíjakat a Newyork—Hamburg utra 50, illetőleg 43 márkára emelte fel.

Gyászos végű lakodalom.

KAPÓSVÁR, nov. 26. Vörös Sándor kaposvári kőműveslegény menyegzője, amely Somogyfajszon folyt le, szomorú dologgal végződött. A lakodalmas házzal szemben levő kocsimában néhány urasági cseléd mulatozott. Ezek éjfél körül helegakartak kötni a lakodalmásokba s ebből szóváltás keletkezett, amire a részeg legények közpörrel feleltek. Valósággal ostrom alá vették a házat. Tégldarabokat dobáltak, melyek közül egy a menyasszonyt érte, egy pedig oly szerencsétlenül talált egy 11 éves kis fiút, hogy az koponyatörést szenvedett és meghalt.

Vasuti szerszencsétlenség.

BÉCS, nov. 26. Az államvasut társaság 342 számú vonata Trebau mellett kisiklott. Több vasutas meghalt, számosan megsérültek.

Öngyilkosság a kávéházban.

BUDAPEST, nov. 26. Kertanovics János banktisztviselő az Emke kávéházban agyolöte magát.

Szerkesztői üzenetek.

S. M. Nem közölhetjük.

D. G. Igaza van. A visszavándorlás kérdésében annyi sok mindenféle föltevéssekkel traktálják a lapok a közönséget, hogy nem tud eligazodni. Azt a megjegyzését, hogy a mi álláspontunk a helyes, már sokan elismerték s így az ön véleménye is csak megerősíti azt.

F. L. Lapunk tegnapi számában közöltük. Az igazság érdekében mindenkor föl-emeljük a szavunkat s ezért nincs mit előre megköszönnie.

R. Intézkedtünk.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a „Globus” hírlapelárusító üzletben, Vincenzo de Domini-utca. — Az Ivancich-féle hírlapelárusító üzletben. — A m. kir. dohánynagyfőzsdében, Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likörüzletében, Deák Corso. — Devescovich Giov. trafikban, Riva Szápary. — Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban.

Egyedüli magyar konyha Fiumében.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Szápary rakpart az Adria-palota mellett.

VENDÉGSZOBÁK OLCSÓ ÁRBAN.

Várandós állapotban

lévő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió. Testi gyengeség és bágyadság ha kinozza őket, úgy a SCOTT-féle Emulsió épp oly csodálatos, mint kielégítő hatással van.

Uj erőt és uj életkedvet

Az Emulsió vasarításánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

kölesönöz a SCOTT, mintha varázsital lenne. De még több örömet okoz a szülőknek, ha a csecsemő megszületik, mert egészséges színében és erős formában a szülők különösen gyönyörködnek. Ez onnan van, mert az anya által bevett SCOTT-féle Emulsió a gyermeket is táplálta s erősítette, szóval mindkettőre a legkellemesebb hatást gyakorolta.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. fillér.

Kapható a gyógyszertárakban.

Felelős szerkesztő: Korcsmáros Nándor.
Szerkesztő és lapigazgató: Murai Jenő.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

5% netto kamatot

térít meg felelnek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Dedakin László

Első fiumei magyar borbély és fodrász terme az Adria palotában.

különbejárattal női fodrászteremmel

végez hajmosást, andolirozást mindenféle divatos fésülést és hajmunkát, manikur és pedicure munkát az üzletben és házhöz járva jutányos áron.

„Pannonia”
kávéházban

ma és minden este

Horváth Ferencz

jeles baranyai cigány zenekara

hangversenyez.

Elsőrangú divatszabászat

Himmel Ferdinánd Fiume

Via Adria I. sz. Zmaics-ház.

KÉSZIT:

Angol-, francia-, sport- és amazonruhákat. Mérsékelt árak. ● Kifogástalan szabás.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órákor.

„De la Ville”

kávéházban

ma és minden este

BARCA JENŐ

jeles kaposvári cigány zenekara

hangversenyez.

KALOGÉN

BRÁZAY, SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB

Házvezető nőnek

ajánlkozik egy csinos magyar 20 éves asszony idősebb házaspár vagy magányos úrhoz.
Czím: J. M. Fiume Corsia Deák 18.

Uj női szabóság

Maison Stellner

FIUME, Adria palota (Via della Sanità).

Sok évi budapest, bécsi és berlini gyakorlat alapján a női szabóság terén a legkiválóbbat tudjuk nyújtani.

Konfekció, angol és francia ruha, szörme munkák mérték szerint.

Izlés. — Pontos munka. — Mérsékelt ábrak.

Mgyarul s németül beszélő kisasszonyt mint elárusító felvétetik

Hiromatka A. könyvkereskedésében.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizske ményítőgyár részv. - társaság

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

HEIM F.
modern kényelemmel
berendezett új szállódája

HOTEL DEÁK & ROYAL

Decz. 1-én megnyilik.
A table d'hôte terem
felavatása január első
napjaiban történik.

Lovranában (Abbazia közvetlen közelében)
a „**QUARNERO**“ szállodát
és PENSIÓT

LÁTOGATJA MINDEN MAGYAR EMBER.

Tulajdonos: ZIPERA RUDOLF, az abbaziai Jeanette szálló volt szakácsa.
Kitüntette a nagy korona-renddel a svéd király által.

Kitűnő konyha. Elegánsan berendezett balkonos szobák
gyönyörű tengeri kilátással. Remek terras.
Mérsékelt árak. Fűrdők a házban.
Családok részére nagy engedmény.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának
(gyár Budapest-Kőbánya) **FIUMEI FŐRAKTÁRA.**

IRODA: ÜRMÉNYI-TÉR 6. — JÉGGYÁR: CANALE-UTCA, Steinmann-ház. — TELEFON SZÁM 226

GYÓGYHATÁSÚ DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. Bárholva házból is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben

MINDENKOR FRISS CSAPOLÁS:

Főképviselet: RUPNIK EMIL, Ürményi-tér 6.

Cinematograf EDISON

Horgófénykép-terem

VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtekélyesebb vetítési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényelmes ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 4/5-10/1 kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók a pénztárnál.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

CRNKOVIC

szálloda, penzió és kávéház.
CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 percznyire.

Kitűnő magyar és német konyha.

Kitüntette a német orvos kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajdok valamint Müncheni és Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas hely.

Olasz árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: CRNKOVIC JÓZSEF.

Pension Jeanette

LOVRANA.

Elsőrangú ház a móló közvetlen közelében, nagy árnyas kerttel, mely a tengerpartig terjed.

Balkonos szobák tengeri kilátással.

Saját tengeri fürdő. Mérsékelt árak. Kitűnő konyha.

Magyar tulajdonos: Ötör-Kalmár.

BRISTOL PENSIÓ

és

RIVIERA PENSIÓ

LOVRANA.

Gyönyörű fekvésű épületek, szép kertekkel. Szobák tengeri kilátással. Pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak.

— Minden szükséges kényelem. —

PROSPEKTUS.

A magyarok legkedveltebb paraszti és étterme a

SLATINA

étterem és pensio

ABBAZIABAN

szemben a Slatina fürdővel.

Gyönyörű árnyas kert. — Kitűnő konyha. —

Tiszta italok. — Mérsékelt árak.

Tivoli Szálloda és Pensio

lőlti-ben, Abbaziától 10 percznyire

Gyönyörű, kiránduló hely uzsonákra.

Naponta friss halak, magyar gulyás és sült liba.

Ugyanott szobák is kaphatók gyönyörű tengeri kilátással.

Jutányos árak.

Tulajdonos: BARTH G. E.

Csak rövid időre!

Releti, török és perzsa szőnyegek

raktára.

FIUME, Via Municipio 1. sz.

Figli di Haggi Giorgio Aidinyan szőnyegcég.

Központi raktár: TRIEST, Via

Cassa di Risparmio 6. sz.

OH JAJ! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétválasztott raktár.

„NADOR“ gyógyszertár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt az átkozott köhögés!

ÉLJEN!

Egger-mellpasztillái csakhamar meggyógyított

KAPHATÓ FIUMÉBEN: Accurti Károly, Babić Hinko, Mizzan Adorján, Prodán János, Schindler Adolf gyógytárakban, Roseakort Gusztáv

FEGYVEREK

vadászati, sport- és vívőeszközök stb. nagy raktára

Leonessa Vincenzo

FIUME, Via Andrássy 17 sz.

az Angeli & Bernardon triezsti cég főképviseletje. Alumium csőfegyverek egyedüli raktára. Mackenkat és fegyverkovács - műhely.

LOVRANA (Abbazia mellett)

KÖNIGSVILLA

elsőrangú szálloda, kávéház és étterem. Elegáns szobák, gyönyörű tengeri kilátással. Kitűnő konyha.

Magyarok kedvenc lakhelye.

Tulajdonos: HERMANN TERÉZ.

Magyarok itt találkoznak!

Kovács I. magyar vendéglője

ABBASIA

a Bellevue és Aug. Göttes között

Hideg és meleg étkek.

FRISSEN CSAPOLT SÖR.

MÉRSÉKELT ÁRAK

HIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART“ LAPKÖZMŰVÉLTŐVÉNY

NYOMTATOTT A „QUARNERO“ NYOMDÁBAN, FIUME